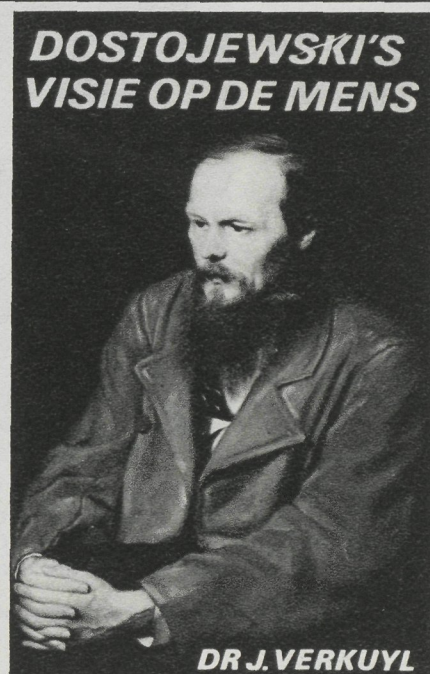
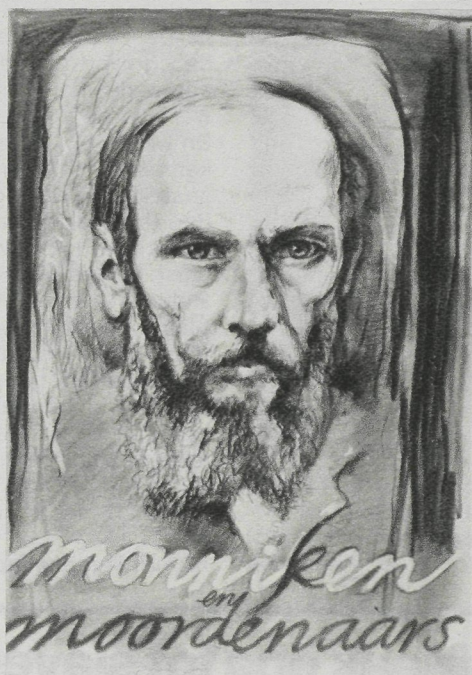

Dostojewski's boodschap nog steeds beluisterd

Natuurkundehoogleraar dr. E. Boeker liet zondag 30 november in Kapel „Nieuw Vreden-
hof in Haarlem de tekst uitreiken van een fragment uit „De Grootinquisiteur” van Dosto-
jewski. Dat verhaal heeft hem niet met rust gelaten sinds hij het 25 jaar geleden voor het
eerst las.

De toespraak, die hij erbij hield, treft u (met Dostojewski's tekst) op de volgende pagina's
aan. Uit de verhalen van de honderd jaar geleden overleden Russische schrijver wordt nog
steeds geput. In tal van landen zal deze maand zijn sterfdag, 28 januari 1881 worden
herdacht, ook in ons land.

Links het boek van dr. Woldring en dr. Popma, rechts het boek van prof. Verkuyl. Op het omslag van het laatste boek een door de kunstschilder W. G. Perow in de winter van 1871/'72 geschilderd portret van Dostojewski.

Twee auteurs uit de VU hielden zich de afgelopen jaren onafhankelijk van elkaar met Dostojewski bezig. Dr. H. E. S. Woldring (filosoof) schreef samen met dr. K. J. Popma het in 1979 bij Buijten en Schipperheyn verschenen boek „Monniken en moordenaars”. Ze typeren Dostojewski als „een ziener van mensen”.

Bij Kok Kampen verscheen vorig jaar een boekje van prof. dr. J. Verkuyl „Dostojewski's visie op de mens”.

Vanaf zijn middelbare schooljaren heeft Dostojewski Verkuyl geboeid. „Ik las hem niet met een esthetische belangstelling van een literator of met de historische belangstelling van een historicus, maar ik las hem om mijns levens wil, omdat ik temidden van de polyphonie van geluiden in zijn boeken woorden van eeuwig leven en van verrijzenis hoorde”, schrijft Verkuyl in de inleiding. „In mijn studententijd en daarna als jong

predikant hield ik vaak lezingen over Dostojewski.”

Ook in het Japanse gevangenkamp in Indonesië, waarin bij talloze mensen de diepste vragen loskwamen, sprak Verkuyl over Dostojewski. „Ik leerde zo de romans van Dostojewski gebruiken in dienst van de communicatie van het christelijk geloof. En ook in de naoorlogse jaren heb ik dat vaak gedaan, zowel in Azië als in het na-oorlogse Nederland.”

Geen twijfel dus, dat Dostojewski's verhalen vandaag nog aanzienlijk meer doen dan het verschaffen van enig literair genoegen. Althans voor wie gevoelig is voor een boodschap.

Maar hij had de Russen van zijn tijd voor ogen, meent dr. Woldring. En vanuit dat gezichtspunt maakt de schrijver van „Monniken en moordenaars” enkele kanttekeningen bij Verkuyls boek op pagina 6.

Op verschillende manieren zal in deze maand Dostojewski worden herdacht.

De bibliotheek van de Universiteit van Amsterdam opent in de loop van deze maand een aan hem gewijde tentoonstelling. In Amsterdam en in andere steden worden verfilmingen van enkele romans gedraaid (De Idiot, De Speler, de Gebroeders Karamazov en andere). „NCRV-Literama” wijdt op 26 januari een hele radio-avond aan Dostojewski. Allerlei tijdschriften, letterkundige, theologische, geschiedkundige en filosofische, besteden voorts aandacht aan de grote schrijver, dichter en denker. „Maatstaf” verschijnt met een Dostojewski-nummer waarin allerlei kanten van zijn werk worden belicht. Ook „Vrij Nederland” en „De Tijd” herdenken Dostojewski's sterfdag.